

יום	יום לחודש	יום מוהר"ן	ליקוטי ה"א	ליקוטי ה"ב	מסנה ברורה	השפכות הנפש	שולחן ערוך
שבת	ט"ז	לו	רכ	חורח	צ"א צ"ב	שמו"א	שמו"א
א	י"ז	לו	רכא	קנו	צ"ג צ"ד	שמו"ב	שמו"ב
ב	י"ח	לו	רכב	קנו	צ"ה צ"ו	שמו"ג	שמו"ג
ג	י"ט	לו	רכג	קנו	צ"ז צ"ח	שמו"ד	שמו"ד
ד	כ'	לח	רכד	קנח	צ"ט ק'	שמו"ה	שמו"ה
ה	כ"א	לח	רכה	קנח	ק"א ק"ב	שמו"ו	שמו"ו
ו	כ"ב	לט	רכו	חורח	ק"ג ק"ד	שמו"ז	שמו"ז

בקרני אור

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

484 | פרשת כי תבוא | ט"ז אלול תשפ"ו

דבר המערכת

הלב חצוי ומעט מבלבל, מצד אחד ההתרגשות הגדולה לקראת הזכייה העצומה לשוב ולהלל בעזרת ה' בקיבוץ הקדוש בראש השנה שלו, המתנה עצומה והנשגבה העולה על הכל שתקוותינו לזכות אליה בקרוב ממש, ומאידך, הכאב העצום על מאות ואלפים שהדרך עדיין סגורה בפניהם מכח ה'רשעה' שבנתיים לא כלתה כעשן ונלחמת על כל הקדוש והיקר.

גם בקהילתנו הקדושה נרשמו מאות רבות של אברכים ובחורים לנסיעה הקדושה ולשהייה יחד בימים עצומים ונשגבים אלו בקרית מלך רב 'קריה נאמנה' ששמה 'יצא לתהילה. **בחסדי שמים גם נתנו המלגות המפוארות והמיוחדות אף לאברכים שנבחנו מדי חודש בחדשו במסגרת 'מפעל ההלכה' דקהילתנו, וכך היה בידם לשאת בהוצאות הכבדות של הנסיעה והשהייה שם.**

ומאידך הלב פצוע ומדמם על כל אלו ששרויים בפחד ואימה האם יזכו לבסוף לבוא ולהגיע לשם, כאשר כל 'עוונם' היחיד הוא רצונם הטהור לשמור על אמונתם ועמלם בתורה.

אך עלינו לקחת כח מאותם הארות והרחבות שזכינו להם כדי להוסיף ולהעתיך בתפילה שמשנה הטבע, על כל כן 'דרך ה' יתברך שמאיר פניו בכל פעם ובתוך כך מסתיר פניו, וזה הוא בכלליות ובפרטיות בכל דור ודור וכן בכל אדם ובכל זמן, ועל ידי זה כל הנסיון והבחירה של כל אדם בכל עת כל ימי חייו כו' שה' יתברך מראה פני חסדו וישיעתו בכל פעם ותיכף מסתיר פניו, ואזי המסית שבלב האדם מכניס בו דאגות ויגונות ותואנות בלב" (לקוטי הלכות, גביית חוב מהמתנים ה-ג).

אולם עלינו לזכור ש"באמת גם בתוך תוקף ההסתרה עצמה מאיר פניו יתברך בבחינת ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא וכו' וענתה השירה הזאת וכו', שהבטיח שהתורה לא תשתכח מישראל אפילו בתוקף ההסתרה שבתוך ההסתרה, וכמו שכתוב אכן אתה אל מסתתר אלקי ישראל מושיע, שגם בתוך ההסתרה עצמה הוא יתברך אלקי ישראל מושיע" (שם).

אין כוחינו אלא בפה, והוא הכח העליון והעצום ביותר שינצח את הכל.

העורכים

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

בימי אלול ועשרת ימי תשובה וימים נוראים עד הושענא רבא, צנה לכמה אנשים לומר אז כל ספר תנ"ך מתחלתם ועד סופם. וגם הוא בעצמו נהג כך כמה פעמים.

(שיחות הר"ן)

תכלה שנה וקללותיה

הוא, להבין את מהות הדין שכל כולו קירוב אהבה ורצון. מי שרוצה להמתיק את הדין - מוסיף רבינו הקדוש שם - צריך לצאת מ'מוחין דקטנות' ל'מוחין דגדלות', הילד הקטן מביט בהסתכלותו המצומצמת על ההגבלות שהוריו מטילים עליו באוסרם עליו להסתכן כאילו אלו הם מיצרים שיש למצוא דרך להתגבר עליהם, אבל הגדול שמח ומודה על הורים אוהבים דואגים ומסורים שולא אזהרתם כבר מזמן אבדה תקות חייו. וזו צריכה גם להיות ההבנה העצומה ביחס לתוכחות והקללות שבפרשתינו. **כאשר השם יתברך מבקש שתכלה השנה וקללותיה, וכדי שלא יהיו קטרוגים חלילה בעת הדין ונוכל לקבל את השנה החדשה וברכותיה, הוא מייעץ לנו באהבתו ובחמלתו, עורר והתעורר מעצמכם לשנוא את הרע ולדעת שהוא מקור מוות, בחרו בחיים ואהבו את הטוב, כי על כן הרע מביא רע חלילה וכל החפץ בחיים רצוי שיברח ממנו.**

וכך מורה לנו רבי נתן (בלקוטי הלכות, נדה ה"א): "תחילת ההתקרבות היא התרחקות, וצריך לסבול צער של אלו היסורים של ההתרחקות שצריך לקבל עליו בתחילת התשובה, וזה בחינת קבלת התוכחה שהיא בדרך בזיון, דהיינו מה שמוכיחים ומייסרים אותו בבזיונות והתרחקות, ובזאת התוכחה נתגלה החסד, וזה שכתוב 'מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו, כי את אשר יאהב ה' יוכיח' כי התוכחה והיסורים הם אהבה, שהוא בחינת חסד שמלוּב בתוכחה".

אם נטה אזנינו היטב לעומק הקול הזך והנפלא העולה ממעמקי התוכחה העצומה הזאת, **נשמע את שירת האהבה הנפלאה הזכה והטהורה של אבינו שבשמים שלא מוכן לוותר עלינו, את צעקתו של אבא רחום שזועק מעמקי הדאגה לבנו יחידו אוהבו כנפשו כאשר רואהו במקום סכנה מוחשית, הוא לא צועק על אף שהוא אוהב, אלא אף ורק בגלל שהוא אוהב, זו עצמה צעקת האהבה שצריכה לחמם ולרומם את הלב ולהעניק לבן שמחת חיים מופלאה עד כמה הוא אוהב חביב ויקר בעיני אביו.**

הקללות שבמשנה תורה הם החיזוק העצום עבורינו לקראת ראש השנה, כאשר עמלק והיצר הרע מבקשים לצייר בעינינו כאילו אנו שנואים ומושליכים מחמת מעשינו הרעים בהם נכשלו בשנה העברה, בוקע לפתע בת קול מן השמים, יאת אשר יאהב ה' יוכיח וכאב את בנו ירצה, אני דואג לכם ואוהב אתכם אהבת נפש, אינני מוכן לוותר עליכם מחמדי נפשי, ודוקא משום כך אימים עליכם לבל תתפתו ללכת אחר המות חלילה.

הזהר הקדוש בפרשת בחוקות (ד"ח פ"ד) מגלה טפח מאהבת ה' לעמו שדוקא היא הגורמת להוכיחם קשות, וכה הם דבריו

המשך בעמוד ד'

זה לא עושה לו טוב על הלב - בלשון המעטה - כששומע את ה'בעל קורא' מקריא את תשעים ושמונה הקללות האיומות שבפרשת כי תבוא, הוא חושב לעצמו 'למה אי אפשר לדבר בנעימות ורכות', האיומים הללו גורמים לו מצוקה, חש עצמו כמאשם ושנאוי שרודפים אחריו בקללות נמרצות...

עומדים אנו בפרוס ימי הדין הנוראים והנשגבים, ימים שיש בהם חפץ, ימין ה' פשוטה ברחמים עצומים לפתוח לנו שערים חדשים לקרבה אליו ביתר שאת. ודוקא בעת הזאת הוא מייעץ לנו לשמוע את הקללות הללו. חז"ל הקדושים מלמדים אותנו (במסכת מגילה א'): "עזרא תיקן להן לישראל שיהיו קורין קללות שבמשנה תורה קודם ראש השנה, כדי שתכלה השנה וקללותיה".

מה טיבו של כילוי קללות זה, האם כך נאה שבסוף השנה נחטוף ונקלל ככל האפשר כדי שיכלו כל הקללות כבר מעתה, האם לא רצוי יותר שלא נקלל כלל לא בתחילת השנה ולא בסופה!!

אלא שלא מחשבותינו מחשבותיו יתברך ולא דרכינו דרכיו, דוקא האהבה העצומה והחשיבות היתירה שאנו חשובים אצלו יתברך הם הגורמים את ההשתמשות בתוכחות עצומות אלו ולהשמעת אימי היסורים הקשים חלילה למי שלא יציית לתורה.

רבינו הקדוש (בלקוטי מוהר"ן, ח"א ס' ע"ד) מאיר עינינו במהותו של 'דין' שלמעלה, שכמוהו מתעורר בימי הדין של ראש השנה, ישנם שני סוגי דין, דין קדוש ולעומתו דין טמא, והאדם בעצמו יכול לבחור איזה סוג דין יחול עליו, הדין הטמא הוא זה שבא מזוהמת הנפש הקדמוני, ולעומתו הדין הקדוש הוא זה שעליו נאמר 'את אשר יאהב ה' יוכיח', **כל ענשי שמים והתוכחות והקללות שבתורה נובעים אך ורק מאהבה וחסד של בעל הרחמים, ודווקא כאשר ה' יתברך רוצה לקרב אליו את האדם הוא שולח עליו דין ואימת יסורים כדי לקרבו אליו, ואלו הדינים והיסורים - אומר שם רבינו הקדוש - נראים כהתרחקות, כאילו רוצים להרחיקו מעבודתו חייו ובאמת זה ההתרחקות הוא עיקר ההתקרבות, כי אלו הדינים וההתרחקות הם לטובתו".**

הנפש הקדמוני הטעה את אדם הראשון בראש השנה כאילו ההגבלות ואימת המוות שה' גזר על האוכל מעץ הדעת לא נועדו לטובתו, הכניס בו הסתכלות אכזרית על מהות הדין וכך גרם לו את הזוהמה הזאת להתרחק בעת אימת דין מהבורא הרחמן והמייטיב, והיא שגם גרמה לו להכשל ולהמרות פי אביו שבשמים ולהחריב את העולם, ולעומת זאת התקון העיקרי

לתגובות והערות 3323796@gmail.com

ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"נ 6:33 • נץ החמה 6:08 • סוּז'ק"ש 8:39

צאת השבת 7:45 • צאה"ש לר"ת 8:24

כוחה של מחאה!

לחרותנו" וכו' שיקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ לארצינו, וכמו שכתוב "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים וכו' והשתחוו לה' בהר הקודש בירושלים" ... (עיי"ש באריכות הרבה מראי-מקומות על זה) ... ואף על פי שאנו צועקין ומתחננים כל כך שנים לשוב לארץ ישראל ועדיין אנו רחוקים משם, אף על פי כן אין שום תפילה וצעקה נאבדת, **אפילו של הפחות שבפחותים, כי בכל צעקה ותפילה כובשין איזה חלק או נקודה מארץ ישראל**, עד שבעתה יחישנה, שיתקבצו כל הנקודות שכבשנו בתפילותינו ונשוב לארץ ישראל.

ואפילו מי שהוא פגום מאד ואין לו כח בצעקתו ותפילתו לכבוש איזה נקודה וחלק מארץ ישראל, אף על פי כן צעקתו פועל הרבה, כי צעקתו שצוּעק ומתפלל לשוב לארצינו היא בבחינת 'מחאה' המבואר בדין חזקת קרקעות שכל זמן שהוא מוחה אין חזקת המחזיק מועלת כלום. על כן אף על פי שהם גדלו מאתנו ארץ ישראל שהוא ארצינו ונחלתינו, ואין בנו כח להוציאה מאתם מחמת פגם מעשינו הרעים, אף על פי כן מתפללים וצועקים בכל פעם, וביותר בראש השנה, שארץ ישראל הוא שלנו, כי היא נחלתנו.

ובזה אנו עושים בחינת מחאה להסטרא אחרא שלא יטעו שארץ ישראל תישאר כבושה בידם ח"ו, כי אין חזקתם חזקה כלל, כי אנו מוחים בהם על ידי שאנו צועקים ומפרסמין בכל פעם, ובפרט בראש השנה לכל דרי מעלה ומטה שארץ ישראל היא שלנו מאבותינו, וסוף כל סוף נוציא אותה מידם (ליקוטי הלכות, חזקת קרקעות ה, יא-יב).

שצריך כל אדם להתחזק בכל פעם בתפילה ותחנונים והתבודדות וצעקה להשם יתברך, יהיה איך שיהיה, אפילו אם יעבור עליו מה. **כי אפילו אם רואה שאינו פועל חס ושלום בתפילתו, ואדרבה, הרע מתגבר עליו ביותר, אף על פי כן ידע ויאמין שפועל הרבה בתפילתו וצעקתו, כי על כל פנים צעקתו ותפילתו הוא בחינת מחאה הנ"ל.**

כי קדושת כל אחד מ ישראל הוא בחינת קדושת ארץ ישראל, וכשהרע מתגבר על האדם בתאוות ומדות רעות, וזה בחינת שרוצים לגרוש חס ושלום מהסתפח בנחלת השם שהוא ארץ ישראל, וכל מה שחותר לשוב לקדושתו אין מניחין אותו מעוצם ההתגברות שמתגריין בו, והוא אינו מתגבר נגדם כראוי. ועל כן כשמתגבר אף על פי כן בתפילה וצעקה להשם יתברך אזי לא יוכלו לגרש ולכבוש חלקו בארץ ישראל חס ושלום בשום אופן, **כי תפילתו וצעקתו הוא בחינת 'מחאה' שעל ידי זה אין יכולה הסטרא אחרא להחזיק בנחלתו ח"ו בשום אופן** כי אין חזקה מועלת כשיש מחאה נגדה".

וכל זה קשור גם לשלטון הרשע שבארץ ישראל, ולעבודת 'ראש השנה' הבעל"ט, וכדבריו הנוראים של מוהרנ"ט, וז"ל: "וכל זה הוא בחינת ראש השנה, כי כל עבודתנו בראש השנה הוא לגלות ולהאיר ולהמשיך עלינו קדושת ארץ ישראל, שהוא נחלתנו ומקור קדושתנו, כמו שמתחננים וצועקים כל ישראל קודם תקיעת שופר "יבחר לנו את נחלתנו" וכו', וכמו שמבקשים בברכת שופרות "תקע בשופר גדול

בני הישוב הישן אמונים מנעוריהם על עבודת ה' מחאה, וגם אם כבר עברו ימים ושנים ועדיין שלטון הערב רב שולט ביד רמה בארץ הקודש ורודף את היהדות, אעפ"כ אנו ממשיכים למחות בהם ללא הרף, ומכריזים בראש כל חוצות: "פלניא גזלנא הוא דנקיט לה לארעאי בגזלנותא!"

ומלבד מה שלפעמים פועלים ע"י המחאות שיומתקו ויתבטלו כל מיני גזירות, הרי שעצם פעולת המחאה, מה שאנו מוחים שוב ושוב, יש בה כח עצום בפני עצמו. וכפי שכבר לימדנו חז"ל גודל כוחה של מחאה, בהלכות 'חזקת קרקעות' שבמסכת בבא בתרא, שגם כשמשתלט גברא אלימא וגזלן קרקע מבעליה, מועילה מחאת הבעלים שלא יקנה הגזלן את השדה בחזקה, וגם אם יעברו ימים ושנים שיחזיק הגזלן בקרקע ולא יוכלו לגרשו ממנה, אין מועילה חזקתו רבת-השנים מאומה, מאחר שהבעלים מחה ומחה.

וכאן אנו מגיעים לחידושו העצום של מוהרנ"ט, בענין עבודת התשובה:

גם כשהיצר הרע הגזלן משתלט עלינו, ואין אנו יכולים לגרשו - הרי שעצם המחאה שאנו מוחים בו, ובאים בכל יום מחדש לספר את לבנו לפני ה' ש"רצוננו לעשות רצונך אלא ששאר שבעיטה מעכב", מועילה לנו עד למאד!

והרי קיצור דבריו של מוהרנ"ט (בליקוטי הלכות, חזקת קרקעות הלכה ה') כפי שהם מופיעים בספר 'השתפכות הנפש' (סעיף פ"ג): "מענין מחאה המבואר בדין חזקת קרקעות, שכל זמן שהוא מוחה אז אין חזקת המחזיק מועילה כלום, מובן היטב איך

פניני התחזקות והתעוררות

שנערכו ונעבדו מתוך איצרות שיהיונו של הגרי"מ שכטער שליט"א

שביבי אור

טעות הגאווה

דרך הגון ומקובל, והוא מגדר הצניעות, כלומר שאדם מתנהג בדרך מכובדת ובמלבושים ראויים, היא דרך צניעות. וכל ענין הגאווה הוא, כשאדם מתנשא על חבירו. וענין הסלסול שיחשוק עצמו מן ההשפלה והבזיון. ואמרו המוסרים: **הַשֵּׁפֶל מִבְּלִי הַתְּנַבֵּל, הַסֵּתֶלֶס מִבְּלִי הַתְּגַדֵּל!** ולא כאלה שחושבים שבגדים קרועים ושערות מבולבלות וכי"ב הם מסימיני הענוה.

ומובא דבר נפלא מהגרע"א, שהמסוה של משה רבינו ע"ה היתה המנהיגות והממשלה, היינו שהסתר את ענוותנותו במסוה של מנהיגות ושררה. כי במחשבתו היה לב נשבר שפל ועניו מכל האדם שעל פני האדמה, והוכרח למסוה של מנהיגות ושררה כדי שיוכל להנהיג את ישראל ברמה. הרי לנו שיוכל להיות מנהיג כמשה רבינו שהנהיג ברמה את כל ישראל, ובלבו היה העניו והשפל ביותר על פני האדמה.

'אין טעות כטעות הגאווה'

היוצא לנו מלשונו הבהירה של הרבינו יונה שעיקר הענוה בלב, ושיהיה עניו שפל וסבלן במחשבתו. וכשנופלת מחשבת גאווה במוחו, אם מכשרונותיו הרוחניים אם מהצלחותיו הגשמיות - יגרשה ויסלקה ממחשבתו, וידע נאמנה כי אין זה נכון, כי אין טעות כטעות הגאווה! ויכפור באלילות הגאווה, כי כמו שאמרו חז"ל שכל הכופר בע"ז נקרא יהודי - כן יכפור בע"ז של הגאווה שנפלה במחשבתו, אע"פ שאינו מבין את הסיבה להתנזרות ממנה.

ולמעשה, כל אימת שנופלת במוחו מחשבה של התנשאות וגיאות וגסות הרוח יגמור בדעתו שהיא טעות גמורה ויכפור בה מכל וכל, וישנן לעצמו שאין טעות כטעות הגאווה.

וטובה גדולה נוספת טמונה בגרוש הגאווה ממחשבתו מכל וכל, כי אם האדם יגרש ממנו את מחשבות ההתנשאות ויגמור בדעתו שהיא טעות שאין טעות גדולה ממנה, ממילא לא יזדקק לזה שהשי"ת יוכיח לו את גודל טעותו כי הכל ממנו יתברך, ומשלו אין לו כלום כמו שכתוב "גאוות אדם תשפילנו" (משלי כט כג) שבאותו דבר שהוא מתגאה - יושפל (ע"ז מידה כנגד מידה) שכאשר מתגאה בכשרון מסויים עלול הוא שיראו לו מלמעלה שבדבר זה אינו שוה מאומה ולא יהיה לו כבר במה להתגאות. ולכן העצה הטובה והמועילה מאד לאדם היא לכפור בעצמו בטעות הגאווה גם אם לא מבין, בטרם יוכיח לו השי"ת חלילה שטעה. והיא הדרך הנכונה והאמיתית להלחם נגד מחשבות הגאווה.

"לא לילך ולחפש בזיונות"...

רבינו הק' בתורה ו' מגלה לנו הסוד של כוונת חודש אלול, לעובדא ולמעשה למדרגתו: לקבל בזיונות באהבה, ועל כל פשעים ובזיונות יכסה אהבה ורחמים, 'וישמע בזיונו ידום וישתוק'.

הנה מהלשון "כשישמע" נראה ברור שכוונת רבינו לומר שאם שמע בדרך אקראי דבר בזיון, אז ידום וישתוק ויעייר על מדותיו, ולא כתב "שישמע" שילך וישתדל לשמוע בזיונות כדי לזכות לתיקון זה. כלומר, שאין כאן הנהגה מעשית לעשות פעולות ולחפש שיבזו וישפילו אותו, אלא כוונת רבינו היא באמרו "כשישמע", שהאדם יהיה כל כך נכנע ולבו נשבר בקרבו מחמת עוונותיו [כמובן בלי עצבות], עד שכאשר יבוא עליו בזיון לא יפול לבו בקרבו מזה אלא יקבלו באהבה לכפרת עוונותיו, ואדרבה הוא ישמח בו, ויודה לה' על שקיבל סיוע וזיכור מלמעלה לכפרת עוונותיו.

ואפשר גם לקרב את העצה הזאת לשכל [מדוע שמיעת בזיונו היא עיקר התשובה], כי כאשר האדם שותק על בזיונו ומקבלו כראוי, זה נקרא תשובה מעשית ממש, כי לפי האמת רובם ככולם של העונות הם כתוצאה מחיפוש כבוד עצמו ולא את כבוד המקום, ולכן התיקון לזה הוא שכאשר מגיע אליו בזיון ואינו משיב ואינו דואג על כבוד עצמו, כי מאמין שהדבר בא לו מהשי"ת לכפר על עוונותיו, זהו התיקון הראוי והיא התשובה השלימה.

והיינו שמלבד עצם הזיכור של קבלת הבזיון, יש כאן אות וסימן שתשובתו היה תשובה אמיתית.

עיקר הענוה היא בלב - השפּל בְּלִי לְהַתְנַבֵּל!

וכפי האמור אל לו לאדם ללכת ולחפש לבזות ולהשפיל עצמו בכל מיני אמצעים, כי אמנם ממידת דרך-ארץ אין ראוי לאדם שישפיל ויבזה עצמו בהנהגותיו ובדרך מלבושו, אלא מלבושיו יהיו ממוצעים ולא בגדי גאווה, אלא בגדים רגילים כדרך כל אחד מן הישוב (כמו שנפסק ברמב"ם ועוד). כי עיקרה של הענוה ללב מסורה, והיא עבודה פנימית.

ולפנינו פנינה נאה מרבינו יונה על אמיתיות יסוד זה בדרך הגאווה והענוה. וכן כתב (משלי יב): ידוע מדרך המוסר, כי אע"פ שהגאווה נתעבת לפני השי"ת, הסלסול [מלשון הנהגה נאותה]

הגבחת ספר תורה

את דיני כתיבת הספר תורה בכתב אשורית ועל גבי קלף אסף את כל העם למעמד קריאת התורה להורות שזהו ספר תורת משה שכתב משה בזמנו על האבנים, והגבחת הספר היא דוגמת הברכות והקלות שהיה בימי משה.

סגולת המצוה

יש להוסיף שמצות הגבחה אינו רק בשביל התעוררות הלב, אלא יש בה גם סגולה מיוחדת שהמסתכל באותיות הספר תורה מאיר עליו אור התורה ובא לו לעזר לקיים את התורה, כפי שכתב **המשנה ברורה** (שם ס"ק יב) בשם המקובלים שעל ידי זה שמסתכל באותיות הספר נמשך אור גדול על האדם. **והכף החיים** (ס"ק יג) מביא בשם **הבן איש חי** (פר' תולדות אות טז) שטוב שיסתכל האדם בתיבה, שיהא אות ראשון שלה כמו אות ראשון שבשמו, והוסיף שמעתי הטעם שה מועיל להצלחה.

וזאת התורה

בשולחן ערוך (שם) כתוב שכשמסתכלים על הכתב יש לומר הפסוק 'וזאת התורה' ואינו מבוחר מה המשך של הפסוק, ומנהג העולם לומר 'וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל' שהיא פסוק בפרשת ואתחנן (ד' מד), ומסיימים 'על פי ה' ביד משה', וכן הוא בסידורים הקדמונים ובסידור יעב"ץ והשל"ה, אבל באמת אין קשר בין הפסוקים, שהפסוק 'על פי ה' ביד משה' היא בפרשת בהעלותך (ט כג) והיא חלק מפסוק על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו את משמרת ה' שמרו על פי ה' ביד משה. **והרבה אחרונים** תמחו על זה (שערי רחמים להג"ח מוואליץ ערוה"ש שם ס"ג וליקוטי מהר"י).

ואפשר שמנהג מיוחד על פי מה שכתוב בנחמיה שם: ויאמרו לעזרא הסופר להביא את ספר תורת משה אשר ציוה ה' את ישראל... ויאמרו כתוב בתורה אשר ציוה ה' ביד משה. שעל פי זה הרכיבו שני פסוקים, אלו, המורה על קשר משה עם בני ישראל, ועל קשר נבואת ה' ביד משה.

מקור מצות הגבחה

הרמב"ן (דברים כו כז) בפרשתנו על הפסוק 'אורז אשר לא יקים את דברי התורה הזאת', כותב: 'לי נראה שפסוק זה נאמר על חזן שאינו מקים ספר תורה על הצבור להראות פני כתיבתו לכל בשעת קריאת התורה'. כלומר שבפסוק זה נרמז המנהג לעשות הגבחה בשעת קריאת התורה. וכך נפסק **בשולחן ערוך** (ס"ק קל"ב) מראה פני כתיבת ספר תורה לעם העומדים לימינו ולשמאלו, שמצוה על כל אנשים ונשים לראות הכתב ולקרוע ולומר וזאת התורה וגו'.

טעם המצוה

טעם המנהג הוא כדי לעורר את ציבור השומעים בקדושת כתב הספר תורה, שכשיראו את כתב הספר תורה ישימו אל ליבם לקיים את דברי התורה הקדושה כראוי, כפי שמתואר במקור הדברים **בספר נחמיה** (ח) שבימים ראש השנה אסף עזרא הסופר כל העם למעמד קריאת התורה ועמד על בימת עץ גבוה מיוחד ופתח את הספר והגביהו להראות את הכתב לעיני כל העם ועמדו כל העם ויקדו וישתחו לה', וכשמעם את דברי התורה היו בוכים מפני שלא קיימו את התורה כראוי, ויאמרו נחמיה ועזרא לכל העם אל תתאבלו ואל תבכו כי קדוש היום הזה לה' אלקיכם.

ולכן נרמז מצות הגבחה בפסוק 'אורז אשר לא יקים את דברי התורה הזאת', שבוזה שמגביהים את הספר מעל העם מקבלים אנו על עצמינו לקיים את דברי התורה. כעין מה שאמרו **בגמרא** (בבא קמא יז.) על חזקיה המלך שהניחו ספר תורה על מיטתו ואמרו קיים זה מה שכתוב בזה.

ואפשר להוסיף שמעמד קריאת התורה של עזרא הסופר בבית שני היה דוגמת מעמד הברית שעשה משה רבינו בעבר הירדן ובהר גריזים ובהר עיבל, אלא שבימי משה לא נכתבה התורה על גבי ספר בקלף רק על גבי אבנים גדולות כפי שמוזכר בפרשתנו, וכאשר בא עזרא הסופר לאחר שתיקן

ברשות הגוי ונכנס לרשות ישראל, ולכן אין מועיל מה שמבטלו מתורת כלי ברשות ישראל דסוף סוף יש כאן חלק גדול שנעשה ברשות הגוי, אכן, **בספר בית רחמים** (ח"ב סי' יא) השיב על הוכחתו, כי כל שנתבטל הכלי מלקבל טומאה ברשות ישראל ותיקנו שנית פטור מטבילה, וכן ידוע **מירוב המורים** שסומכים על פסק החכמת אדם (כמובא באחרונים ויעו' אוהל יעקב סי' קכ אות עג).

אלא שצריך לפרק הכלי באופן שיהא באמת בטל מתורת כלי בשעת פירוקו, ולא די בזה שמפרקים קצת במעשה הדיוט ומעמידים אותו בחזרה, כפי שמבואר **במסכת כלים** (פ"ח מ"ט ופ"ט מ"א) דמטה שפירקוה ונמצאים כל החלקים ביד הבעלים כדי להחזירו הרי היא חוזרת לטומאתה הישנה, ורק כשעושה מעשה גדול כדי לחברו שנית מהני (וע"ע כלים פכ"ז מ"ב). ואפשר שכלי עלעקטרי שיש בו כמה חלקים וכאשר מפרקים אותו מתבטל מתורת כלי סעודה, הגם שנשאר בו חלקים שיש בהם בית קיבול, כיון שאינם עומדים להשתמש באופן כזה לסעודה וצריך מעשה גדול לחברם נפטר מטבילה.

המים, והכוס לא היה שלו מעולם ולא נכנס לרשות ישראל כלל, וכדי לקיים כוונתו קיים בפועל שהשליך אחר כך את הכוס. עכ"ל. וגם **בארחות רבינו** (ח"ג עמ' פד) מובא בשם **החזון איש** שנתן עצה להשתמש חד פעמי בכלי על ידי הפקר.

לפרק הכלי ולהחזירו

הפתחי תשובה (שם סק"א) מביא בשם **החכמת אדם** (כלל ע"ד יג) עצה נוספת מה לעשות בכלי גדול וכבד, שייקוב נקב גדול שיתבטל מתורת כלי ואחר כך יתקנו אומן ישראל, שאז אין זה ככלי שעבר מרשות גוי לרשות ישראל, דהכלי שהיה ברשות הגוי כבר התבטל ופנים חדשות באו ברשות ישראל. ולפי זה אפשר ללמוד גם לענין כלי עלעקטרי שמתקלקל על ידי הטבילה, שאם מפרקים אותו באופן שמתבטל משימושו ומחברים אותו שוב שנית ברשות ישראל פטור מטבילה.

והנה **בשו"ת שבט הלוי** (ח"ח סי' קכח) הרבה לתמוה על פסק החכמת אדם והוכיח שאין צריך שיהא נעשה על הכלי ברשות הגוי כדי להתחייב בטבילה, ודי בזה שיש חלק מהכלי שנעשה

אכן היתר זה קלוש מאוד **דבשו"ת שבט הלוי** (ח"ב סי' נז) יצא בחריפות נגד אלו שמקילים לפטור כלי עלעקטרי מטעם מחובר לקרקע, וכתב: זה הבל ורעות רוח, דהא גופא דכלי תלוש שחברו לקרקע דפטור מן הטבילה הוא דבר המפוקפק, והא דידן פשיטא דעל פי הלכה לא נקרא מחובר לענין זה לפטור מטבילה. ע"כ. ויש לציין שכלי עלעקטרי שניתן לטלטל ממקום למקום ומשקע לשקע בודאי אינו נחשב כמחובר לקרקע, כפי שמפורש **במסכת כלים** (פ"ד מ"א) דיתדות אהלים ויתדות המשוחות טמאות מכיון שתשימשם לדבר המיטלטל. ורק בכלים הקבועים במקומם ומחברים לכת עלעקטרי ניתן אולי לצרף שיטות המקילים.

אי אפשר להקנות לגוי על ידי אחר

ויש לדעת שגם מי שסומך על קולא זו אינו יכול להקנות הכלי לגוי על ידי אחר, רק צריך ליתנו לגוי ממש שיקנה אותו במשיכה והגבחה, דזכיה על ידי אחר היא מדין שליחות ואין שליחות לגוי (ספר טבילת כלים פ"ו הע"ב), ולכן מי שקנה כלי בביתו ורוצה לפטור את עצמו מטבילה על ידי עצה זו צריך ללכת לחפש גוי בחוץ שיסכים לקחת הכלי ולחזור ולשאול ממנו.

להפקיר הכלי

לכאורה יש עצה נוספת שיותר קל לקיים ואין צריך ללכת לחפש גוי, והוא שיגלה דעת בפני ג' שמפקיר הכלי ואינו רוצה לזכות בו לעולם, וכיון שהכלי אינו ברשות ישראל אינו חייב להטבילו. ומצינו בכמה מקומות שמועיל הפקר לפטור עצמו, כמובא **בהלכות ציצית** (ס"ה ג' משנ"ב סק"ז) שאם נמצא בבית הכנסת ואינו יכול להטיל ציצית בטליתו יכול להפקיר טליתו כדי לפטור עצמו מציצת, ו**בהלכות שבת** (ס"ה רמז ס"ג וס"ה רסו משנ"ב סק"ג) כתבו הפוסקים שמועיל להפקיר בהמתו כדי שלא לעבור על שביעת בהמתו.

אכן **בשו"ת מנחת שלמה** (ח"ב סי' סז אות טז) כתב שממה שלא הביאו הפוסקים עצה זו בטבילת כלים משמע שלא רצו לסמוך על זה משום שעל ידי ההשתמשות נראה כחוזר וזוכה בו. וכן כתב **המהר"ל דיסקין** (שו"ת ק"א סי' ה אות קלו) דממה שלא הביאו הפוסקים עצה זו משמע שלא רצו לסמוך על זה שאין זה הפקר גמור כיון שרוצה לחזור ולזכות בו (עי' ח"מ סי' רע"ט ס"ט).

הפקר בכלי שמשתמש בו פעם אחת

אמנם נראה שכלי שרוצה להשתמש בו רק פעם אחת ותו לא, כן מועיל להפקיר את הכלי מכיון שאינו חוזר וזוכה בכלי לעולם, ואינו מעוניין רק בשימוש זה. וזה מצוי באלו שקונים מערכת לצליית בשר על האש, הרשת העשויה מברזל שצולים עליו חייב טבילה, ואם רוצים להשתמש עם הרשת רק פעם אחת, אפשר להפקיר את הרשת ולצלול בו בלי טבילה, דבאמת לא איכפת לו להפקיר את הכלי.

וכענין זה מסופר **בקצות השולחן** (ח"ח סי' קמו בדה"ש אות ט); מעשה שהיה אצל **כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב מלובאוויטש** נ"ע שהיה נוסע ברכבת ובאחת התחנות קנה מיד גוי כוס עם מים והרכבת נסעה לדרכה, ולאחר ששתה המים השליך את הכוס דרך חלון הרכבת. וכתב הקצות השולחן שנראה שהתכוין הרש"ב שאינו זוכה בכוס ואת הכסף שילם רק בעד

היתר לתת לגוי ולחזור לשאול ממנו

השבוע למדנו **בשולחן ערוך** (ס"י שג"ס) מחלוקת הפוסקים אם מותר להטביל בשבת כלי חדש שקנה מגוי, שהטבילה מתירה להשתמש עם הכלי ונראה כמתקן. ולמעשה הכרעת הפוסקים להחמיר, ונתנו עצה איך להשתמש עם הכלי בלי טבילה, שיתן את הכלי לגוי במתנה ולחזור ולשאול ממנו, שחייב טבילה היא רק בכלי שנכנס מרשות הגוי לישראל, אבל כל עוד שהכלי נמצאת ברשות הגוי אין חיוב לטבול הכלי ומותר להשתמש בו כך.

היתר הנ"ל בכלי גדול וכבד

לכאורה היה אפשר ללמוד מפסק הלכה זו על כלי גדול שאי אפשר להטבילו מחמת גדלו, שיש עצה להקנותו לגוי ולהשתמש בו בתורת שאלה, וכפי שכתב גם **הרמ"א בהלכות טבילה כלים** (יו"ד סי' קכ) שמי שנמצא במקום שאין לו מקוה יכול לעשות עצה זו. וכן הביא **בהגהות רבי עקיבא איגר** (שם ס"א) בשם **הכנסת הגדולה** שכל כלי שאי אפשר להטבילו מחמת גדלו וכבדו יתן לגוי במתנה ויחזור וישאלנו ממנו ויכול להשתמש בו כן לעולם. וכן פסק **הבן איש חי** (ש"ב פר' מטות ד"א).

חומרת הט"ז והאחרונים בזה

אך, **הט"ז הפרי חדש ובחידי שו"ת חתם סופר** (יו"ד סוסי' קכ) חולקים שאין היתר זה מועיל רק להשתמש בו בשבת או לפי שעה עד שיזדמן לו מקוה, אבל אי אפשר להשתמש עם כלי לעולם על סמך זה שהוקנה אותו לגוי, דכיון שהכלי ביד ישראל ושקוע ברשותו ונקרא על שמו ונראה כשלו הרי זה נחשב ככלי דין טבילת כלים כאילו הכלי לקוח בידו וחייב טבילה. וכן פסק **המשנה ברורה** (ס"י שג"ס קל"ה). ולדבריהם אי אפשר להשתמש עם עצה זו על כלי גדול או כלי עלעקטרי כיון שהכלי נשאר שקוע בידו.

המנחת יצחק סומך על היתר הנ"ל

אמנם **בשו"ת מנחת יצחק** (ח"ה סי' קכו) הקיל בפשיטות על כלים גדולים שאי אפשר להטבילם מחמת גדלם וכובדם שיתנם לגוי במתנה ויחזור וישאלנה ממנו כדי שיהא מותר להשתמש בהם לעולם. ואפשר שסמך על זה להקל בצירוף הסברה שהוא כלי העשוי לנחת המחזיק ארבעים סאה ועשוי רק לאחסון ולאוצר, שיש אומרים שאינו מחוייב כלל בטבילה (יעו' ערוה"ש שם פל"ט ח"י רע"א שם), וממילא הוי כספק ספקא אם מחוייב טבילה, ולכן נטה להקל בזה.

האם יש לסמוך על זה גם בכלי עלעקטרי

ולפי זה, אין היתר זה קיים בכלים קטנים המופעל בכח עלעקטרי"ז שהם אינם מחזיקים ארבעים סאה ואינם עשויים לאוצר ולאחסון. אך אפשר שיש לצרף לזה שיטת הפוסקים שכל כלי המופעל על ידי חיבור לשקע עלעקטרי נחשב ככלי המחובר לקרקע, ולשיטת **השב יעקב** (ס"ה לא) כלי המחובר לקרקע פטור מטבילה (וכן העלה בשו"ת חלקת יעקב יו"ד סי' מא). ובצירוף הפוסקים שמקילים כשנותן במתנה לגוי אפשר להתיימך ספק ספקא [כיון שהכלי עשוי להתקלקל על ידי הטבילה, אין זה נחשב כספק ספקא בדבר שיש לו מתירין, דוק].

רבי נחמן מולטשינער (מ')

בשבוע שעבר סיפרנו על התחלת הדפסת ספר 'ליקוטי עצות' בעיר למברג, לפני פסח תר"ג. והנה, אחר חג הפסח דהאי שתא, שנת תר"ג, קיבל מוהר"ת עוד עלים לדוגמא מהספרים שנגמרו ונדפסו זה עתה, וכתב מוהר"ת אז שת"ל כבר נגמר העסק והמלאכה יפה ומהודרת, אך בד בבד עורר את אנ"ש שינדבו מעות לטובת העסק, וז"ל:

"המלאכה יפה ומהודרת"

"א"א לספירה תר"ג ברסלב ... אנו מצפים שתבוא לפה אם ירצה השם על שבועות הבא עלינו לטובה בלי תירוץ, וכבר כתבתי לך שכבר נגמר העסק שלנו, אך אני בעל חוב גדול, ואני מקוה בכל יום שיבוא ר' נחמן לביתו בשלום, ואף על פי כן לא אמנע מכם הטוב לשלוח לכם חצי עלה לדוגמא, והוא מוטושטש קצת מריבוי משמוש הידיים שממשמשין בו, אבל אף על פי כן המלאכה יפה ומהודרת בעזרת השם יתברך, וקויתי לה' שבקרוב תקבלו הכרכים בשלימות, אך כולכם תצטרכו ליתן עוד מעות בעדם" (סי' תכ"ד).

"עסקינו הוא זכות הרבים לדורות, גדול ועצום הוא,

עמוק עמוק מי ימצאנו"

חזרתו של ר' נחמן עם הספרים התעכבה, וכפי שהוא מציין במכתב אחר, וז"ל: "ב' בהר תר"ג אומאן. ...מצפה לישועת ה' בכל עת ועל באתכם לשלום, שתראו להביא לי מעות כפי מה שתוכלו וה' הטוב יעשה, ולעת עתה לא בא עדיין ר' נחמן נ"י, ואיני יודע אם יהיה על שבועות וכו' ... מובטחני בהם שבדואי ישתדלו לטובת העסק בכל כוחם וכו', השם יתברך ירחם וישפיע כל טוב, והם יהיו שלוחים לדבר מצוה, ויגולגל זכות על דים, וצדקתם תעמוד להם, כי עסקינו הוא זכות הרבים לדורות, גדול ועצום מאד מאד, עמוק עמוק מי ימצאנו, אך צריכין לסייעני ולחזקני הרבה הרבה, ולה' הישועה, דברי אוהביכם באמת לנצח המצפה לישועה בכל עת, נתן מברסלב" (סי' תכ"ה).

גמר ההדפסה

באותו קיץ נגמרה מלאכת ההדפסה, כלולה בהדרה, ותהי שמחת מוהר"ת ואנ"ש גדולה עד למאד, ומוהר"ת שאב חיות חדש מזה, והזכיר זאת במכתבו אז וז"ל:

"ב' שלח תר"ג ברסלב ... ואנו רואים חסדים חדשים בכל פעם, עד שגם בשנה הזאת נגמר בחסדו מה שנגמר על ידי ידידי ר' נחמן נ"י, ואם כי עינינו כלות שיבא מהרה, לה' הישועה והתקוה שיבוא מהרה, ואני עומד ומצפה עתה לישועת ה' בכל רגע, שיבא מהרה בשלום בלי פגע, ויהיה הכל על נכון בחסדו יתברך, ואין לנו על מ' להישען כי אם על אבינו שבשמים" (סי' תכ"ט).

"אשרי אדם שומע לי לשקוד על דלתותי יום יום"

באותן הימים מעודד מוהר"ת את בנו שיהיה 'רגיל לשקוד על הספרים שהם ספרי ליקוטי הלכות, ותסתכל בהם בכל יום ובכל עת, וז"ל המכתב:

"ג' דברים תר"ג אומן. ... ותשאל את פי ר' נחמן נ"י שיספר לך מה שהוטב מאד בעיני אחד, שראה בהספר החדש (ה"ה ליקוטי הלכות ח"א, עיין הל' תפילין ה"ו סי' ל"ה) מה שכתוב על פסוק 'ויגנוב את לבן הארמי על בלי הגיד לו כי בורח הוא'. שמע היטב ושים לבך לילך בזה להסיח דעתך מזה ויועיל לך בעזרת השם יתברך. ומעתה (שיצא לאור עולם הליקוטי הלכות) תהיה רגיל לשקוד על הספרים שחנני ה' לחדש בתורתו הקדושה שהם ספרי ליקוטי הלכות, ותסתכל בהם בכל יום, ובכל עת, ובפרט ההלכות שכתבתי בסמוך בשנים הסמוכים, ולה' התקוה שיועילו לך הרבה" (סי' תל"ג).

נערך ע"י הרה"ח רבי נחמן' שווארצמן שליט"א בעמ"מ "אצרות עלים לתרופה".

הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זיע"א (י')

להינצל מתבסוסי הבעל דבר

בכתבי החסיד רבי שמואל הורוויץ צ"ל מביא פרפרת נאה מכבשונו של הרה"ק בעל התניא זי"ע בדרכי תחבולותיו של יצר הרע, בו הוא מנסה להסיט בני אדם מדרכי עבודת השי"ת (כתבי רבי שמואל מדור שיחות וסיפורי צדיקים אות יב) וז"ל:

"שמעתי מעשה מהרב רבי שניאור זלמן מלאדי זצ"ל, שבימי נעוריו אחר שלמד הרבה וכו' הסית אותו היצר הרע: הלא כבר למדת הרבה, עסוק מעט במשא ומתן כדי לפרנס בני ביתך וכו', ולעת זקנתך תפרוש את עצמך מכל הבלי העולם הזה ותעסוק רק בתורה ועבודה, וכמעט שנסכסם אצל שכך ראוי לעשות, והשי"ת חס עליך, על ידי שנזדמן שנכנס לאיזה בית מדרש וראה זקן אחד שוכב אצל ה'ריבע' - התנור ומתחמם ומבטל את זמנו, פנה אליו בעל התניא ואמר לו: זקן זקן, למה אינך אומר תהילים וכדומה וכי אינך יודע שעוד מעט תובל לקברות ומדוע אינך חס על הזמן היקר שמתבזבז בלא כלום... ענה הזקן ואמר לו ידידי הצעיר אתה עורך רך בשנים ויש לך כוח לעבוד את ה', אבל אני זקנתי ואין בכוחי אפילו לנשום וכו'... ואיך תדרוש ממני לפתוח ספר. נרעש בעל הבלי התניא ואמר ליצר: "דו 'בעל דבר' דו מאכסט פון יונג אויף עלטיר און פון עלטיר אויף יונג" זה דרכו כסל למו של יצר הרע - לצעירים הוא אומר שיש זמן לעבוד את ה' כשיזקינו ואילו לזקנים הוא אומר שניתן היה לעבוד את ה' רק כשהיו בצעירותם... לא אשמע לך", והתחיל לעבוד את השי"ת ביתר שאת וביתר עוז".

מי שחולק על רבי נחמן הרי הוא בחולק עלי

על גודל האהבה שרחש הרה"ק בעל התניא לרבינו נמצינו למדים גם ממקורות כתובי העתים בחסידות חב"ד (בספר עבד מלך). כה סיפר הגה"ח רבי זעליג סלונים ז"ל מחשובי חסידי חב"ד בחברון ומצאצאי הרה"ק בעל התניא:

"כאשר שלחתי אמי מחברון עירי לליובאוויטש, התאכסנתי כידוע אצל הרבנית רבקה ע"ה - כלתו של אדמו"ר ה"צמח צדק" נבג"מ, אשת בנו אדמו"ר מוהר"ש נ"ע, ואמו של אדמו"ר הרשב"ב זיע"א נ"ע. בין הדברים שסיפירה לי הרבנית, אף אמרה לי כי בשעת המחלוקת על הר"ן מברסלב שלח אדמוה"ז להכריז, כי מי שחולק על רבי נחמן הרי הוא כמי שחולק עלי. והדגיש שאין כונתו בזה להראות רק שהוא עומד לצידו של הברסלבי רבי במחלוקת, אלא שכל החולק על רבי נחמן הרי הוא כמי שחולק עליו ועל דעתו הק' ממש". (שבחו של צדיק מערכת הרה"ק בעל התניא אות ב).

מבקש לברוח, אבל ה' הטוב מבקש מאתנו, אל תברח, אל תמאס בקול המתוק הזה, הטה אונך לקול האהבה העמוקה הטמונה כאן וחדש תקוותך לקרבה לאוהב נאמן זה שדואג לך ומזהירך שלא לאבד את הטוב הצפון לך.

וכך גם מאירים עיני חז"ל הקדושים: (ילקוט שמעוני, דברים פ"א) "אוהבה של אדם אומר לו השמר בעצמך, אבל שונאו אומר לו אל תיטירא כדי להפילו".

נשמע, נקשיב ונטה אוזן לתוכחה המתוקה, ויקויים בנו 'אוזן שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תליך'.

ח"י אלול - לגלות את החיות של אלול

הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי נולד ביום ח"י אלול שנת תק"ה, באותו יום בו מקובל (בחסידות חב"ד בדורות האחרונים) גם כיום הולדתו של מרנא הבעל שם טוב זיע"א. דורשי רשומות היו אומרים כי לא לחינם נולדו המאורות הגדולים ביום זה "ח"י באלול", כי אכן אחד מהחידושים הנפלאים שחידשה תורת החסידות לעם ישראל היה לגלות את האור והחיות שמופיעים בחודש אלול. אם עד כה היה 'חודש אלול' נחשב אצל ראי' ה' וחושבי שמו כזמן של תשובה שמרבים בו בחשבון הנפש ודאגה על העונות, כאשר רגשי החרטה והתשובה היו מלווים במרידות דכדוך ויגון אם לא גרוע מזה חלילה, באה תורת החסידות ללמד על הכלל כולו, את גודל יקרת האור והחיות וקרבת אלוהים הכרוכים בעקבו של חודש הרחמים והרצון - ראש כל מועדי קודש ירח האיתנים.

דבר זה מקבל יתר תוקף ומשמעות מלידתם והופעת אורם של רועי החסידות ביום ח"י לחודש זה. וכמו שמצאנו בשיחות רבינו הקדוש (שיחות הר"ן אות צב) וז"ל: "כשבאה נשמה לעולם אזי אותה הפעולה של אותה הנשמה מתחלת להתעלות. כגון אם הנשמה של חכם אזי החכמה מתחלת לעלות ועולה למעלה למעלה מיום הולדו עד יום הסתלקותו" וכו' עיי"ש.

כי תבוא אל הארץ - פרי הארץ

כפי שציינו בפרקים הקודמים עניין החזקת הישוב בארץ ישראל תפס אצל בעל התניא מקום גדול ועיקרי עד מאוד, ולגודל חיבת הקודש אף רצה בכל מאודו לעלות בעצמו לארץ הקודש לחונן את עפרה. כשרבו לרה"ק הרמ"מ מוויטעבסק זי"ע החל את מסעו לעלות לארץ ישראל הצטרף אליו בעל התניא ככרת דרך גדולה על מנת לעלות עמו יחדיו לארץ חמדת אבות. אולם במוהילוב חזקה עליו הוראת רבו לעצור ולהתעכב שם, כדי לקבל עליו את הנהגת החסידים ברחבי רייסין וליטא. אולם מאז עמד על המשמר בפעילותו הנמרצת למען ארץ ישראל, והיה 'העמוד הימיני התומך את אדני הישוב בארץ הקודש' להחיות עם רב.

לימים אף ציין באיגרתו את מה שרמז לו על כך רבו המגיד ממעזריטש: "אמר אדמו"ר נ"ע כי ישנן נשמות שצריכות דווקא ארץ ישראל ויש נשמות שצריכות דווקא חו"ל". וכפי המבואר בליקוטי מוהר"ן (קמא תורה ס"א) שישנן נשמות גדולות שיש להם נשמה וגוף קדוש מארץ ישראל בבחינת 'פרי הארץ' עיי"ש באורך.

המשך מעמוד א'

הקדושים [בתרגום לשון הקודש]: "כתוב (מלאכי א') אהבתי אתכם אמר ה' וגו', מתוך אהבתי יש בידו תמיד שרביט להנהיגו ומקל להנהיגו, ואת עשו שנאתי, משום כך סילקתי ממנו את השרביט, סילקתי ממנו תוכחה, כדי שלא יתן לו חלק בי כי הוא רחוק מנפשי, אבל אתם - אהבתי אתכם ודאי, ומשום כך, מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו, מה זה ואל תקוץ, כמו מי שבורח מתוך קוצים, שאותם דיבורים כמו קוצים אליו בעצמו".

נכון, הדיבורים נשמעים ברגע הראשון כקוצים והאדם

ברכת מזל טוב להורי' נתן יצחק וייליפין חי'ו לדע' הולדת הבן יחי' שיובה לגדלו לתורה לחופה ולשעש' ולרוב נחת קדושה	ברכת מזל טוב להורי' אליעזר וזיסא גרדלביץ חי'ו לדע' הולדת הבן יחי' שיובה לגדלו לתורה לחופה ולשעש' ולרוב נחת קדושה	ברכת מזל טוב להורי' נתן מנחם ראזשילר חי'ו לדע' הולדת הבן יחי' שיובה לגדלו לתורה לחופה ולשעש' ולרוב נחת קדושה	ברכת מזל טוב להורי' בנימין קלצקי חי'ו לדע' הולדת הבת יחי' שיובה לגדלה לתורה לחופה ולשעש' ולרוב נחת קדושה	ברכת מזל טוב להורי' נתן יוסף אייזנבאך חי'ו לדע' הולדת הבת יחי' שיובה לגדלה לתורה לחופה ולשעש' ולרוב נחת קדושה	ברכת מזל טוב להורי' נתן סאפיר חי'ו לדע' הולדת הבן יחי' שיובה לגדלו לתורה לחופה ולשעש' ולרוב נחת קדושה	ברכת מזל טוב להורי' משה ראזנבערג שליט"א לדע' נישואו מנו ע"ג יחי' שיובה לגדלו לתורה לחופה ולשעש' ולרוב נחת קדושה
--	---	---	---	--	--	--